

Lars Jonas Kemi

Trondheim, 27.05.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/5577

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn i rovviltregion 8 - Lainiovuoma sameby - Målselv kommune

Vi viser til søknad fra Lainiovuoma sameby datert 12. mai 2021.

Vedtak

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, avslår Miljødirektoratet søknad om skadefelling av bjørn fra Lainiovuoma sameby.

Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Det ble den 10. mai innmeldt observasjoner av bjørnespor i Målselv kommune, i området Lulit Cavarri (Skrubben). Statens Naturoppsyn har verifisert sporfunnene i Rovbase.no 12. mai som sporene tilhørende en binne med unge.

Lainiovuoma sameby har med bakgrunn i observasjonene sendt oss søknad om skadefelling av to bjørner i dette området. Lulit Cavarri (Skrubben) ligger i beiteprioritert område og i samebyens kalvingsområde. Søker viser til at det er i prinsippet er umulig å dokumentere skader da det er ingen rester igjen av nyfødde kalver som er tatt av bjørn.

Det er foreløpig ikke påvist noen skade påført av bjørn på tamrein i rovviltregion 8 til denne tid i 2021. For sesongen 2020 ble det påvist i alt fire skader på rein av bjørn i region 8. Ingen av skadene som ble påvist i regionen i 2020 var i områdene som det nå søkes om skadefelling.

Miljødirektoratets vurderinger

Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen setter de overordnede rammebetingelsene for uttak

av rovvilt, og Stortinget har i rovviltforliket i 2011 presisert at norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av disse bestemmelsene. Bernkonvensjonens artikkel 9 er sentral hva gjelder adgang til uttak av rovvilt for å beskytte bestemte interesser. Bestemmelsene fra konvensjonen er gjennomført i naturmangfoldloven § 18, som slår fast at det ved forskrift eller enkeltvedtak kan tillates uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk bl.a. for å avverge skade på husdyr og tamrein, eller for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning. Vedtak om uttak kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet kan ikke nås på annen tilfredsstillende måte.

Direktoratet konstaterer at bestanden av brunbjørn ligger under det fastsatte bestandsmålet for landet, og at en også er under bestandsmålet for brunbjørn i region 8. I 2020 ble det mest sannsynlig født 8,5 kull i Norge, og 2,5 kull i region 8 (NINA Rapport 1986).

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen i den geografisk differensierte rovviltforvaltningen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller mellom forvaltningsområder for rovvilt og prioriterte beiteområder. Det skal praktiseres en høyere terskel for tillatelse til uttak av rovvilt innenfor forvaltningsområdene, versus områdene som er avsatt som beiteprioriterte. De aktuelle områdene er i beiteprioritert område, og det skal følgelig være lav terskel for å tillate skadefelling av bjørn i området. Videre er det et politisk mål at reguleringen av rovviltbestandenes vekst og utbredelse i størst mulig grad skjer igjennom lisensfelling.

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises tatt av bjørn, og at skadene ser ut til å kunne fortsette. Dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis.

Søknadene om skadefelling fra Lainiovuoma sameby er begrunnet ut fra forebyggende hensyn med henvisning til skadepotensialet som bjørn har ved å oppholde seg i områdene der den nå er observert. Slik denne situasjonen er per i dag, er det ikke påviste skader på rein i området. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

I tillegg har SNO vurdert sporene å kunne tilhøre en binne med unge. Hunndyr er den mest begrensende faktoren for bjørnebestanders tilvekstpotensiale. Dette er særlig viktig å ta hensyn til i forvaltning av brunbjørn hvor den norske bestanden er langt under fastsatt bestandsmål og hvor det er et ønske om at bestanden skal øke mot bestandsmålet. Et eventuelt uttak av binne påvirker både nåværende og fremtidig bestandstall og størst reduserende effekt kan forventes ved uttak av voksne binner i reproduktiv alder. Miljødirektoratet har som følge av dette en høy terskel for å innvilge felling av binne med unger.

Etter en samlet vurdering finner Miljødirektoratet ikke grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørn i det aktuelle området på nåværende tidspunkt.

Klagerett

Du/dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du/dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Siv Grethe Aarnes
seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Sámediggi - Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Rovviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens hus	9815	Vadsø
Målselv kommune	Kommunehuset	9321	Moen

Vedlegg